

Основні положення стандарту М-7 ММОГ/ЛЕ в оцінюванні логістичної діяльності організації

Сумець О. М.

*доктор економічних наук, професор,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: sumets@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-7116-3857*

Романюк О. М.

*здобувач МЕН/УЛД-22м,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: romaniukom@krok.edu.ua*

Актуальність дослідження обумовлена тим, що логістичний аудит можна використовувати як інструмент оцінки логістичної діяльності (ЛД). Це, у свою чергу, надає можливість організації провести оцінку власної ЛД у конкретний момент часу у найбільш повному та розширеному вигляді. Крім того, проведення логістичного аудиту дозволяє узагальнювати результат перевірки про стан логістичної системи підприємства або окремої її ланки, такої як дистрибуція, склад, виробництво.

Об'єктом дослідження є система аудиту ЛД суб'єктів господарювання.

Предметом дослідження є методичні та практичні аспекти організації аудиту ЛД суб'єктів господарювання.

Мета дослідження полягає в аналізі змісту нормативно-методичної бази виконання аудиту ЛД європейських і американських компанії.

Для досягнення мети дослідження нами було сформульовано і вирішено таке ключове завдання: формалізовано алгоритм здійснення аудиту ЛД компаній з використанням стандартів ISO 28000 2007 Supply chain security audittool і М-7 ММОГ/ЛЕ.

Інформаційною базою дослідження стали праці вітчизняних і закордонних науковців Алькеми В. Г, Сумця О. М. та ін. [1-6].

У роботі використано такий метод дослідження як аналіз.

Основна частина. У ході виконання дослідження нами вирішено сформульоване вище наукове завдання: формалізовано алгоритм здійснення аудиту ЛД компаній з використанням стандартів ISO 28000 2007 Supply chain security audittool і М-7 ММОГ/ЛЕ, що включає в себе три етапи.

На першому етапі дослідження здійснено аналіз місця і ролі аудиту в системі логістичного контролінгу (ЛК) суб'єктів господарювання. Встановлено, що використання аудиту дозволяє об'єктивно оцінювати стан та перебіг логістичних процесів на підприємстві, а також сприяє підготовці та обґрунтуванню актуальних управлінських рішень. У західній практиці цінність аудиту в сфері ЛК обумовлена діагностикою усіх життєво важливих ланок логістичної системи.

Другим етапом дослідження стала оцінка існуючих стандартів проведення аудиту, які прийняті у міжнародній практиці ЛК, а саме аудит управління ризиками руху матеріальних потоків у ланцюгах постачання (стандарт ISO 28000 2007 Supply chain security audittool).

На третьому етапі було досліджено діагностичну карту для комплексної оцінки стану логістичної системи підприємства М-7 Material Management Operations Guideline/ Logistics Evaluation (ММОГ/ЛЕ М-7), яку було розроблено фахівцями Automotive Industry

Action Group та Odette International Limited. Відповідно до стандарту M-7 MMOG/LE такі компанії, як Chrysler Group, LLC, Ford Motor Company, General Motors Company та інші підлягають регулярному аудиту. Як система оцінювання планування матеріальних потоків та логістики може використано і в будь-якій галузі.

Цей стандарт підпорядковується всім основним принципам проведення логістичного аудиту, включаючи обов'язкове дотримання принципу руху від загального до часткового, вивчення узгодженості загальної стратегії компанії та її логістичної стратегії.

Для отримання якісної оцінки логістичної системи аудитор повинен відповісти на більше, ніж 200 питань із 6 розділів на підставі інформації про поточний стан справ в організації. Кожне питання є критерієм певної характеристики логістичної системи та дозволяє визначити, наскільки злагоджено та надійно працює система. Питання поділяються на три типи: критичні (F3), важливі (F2), звичайні (F1). Невідповідність критеріям F3 має на увазі високий ризик порушення роботи з клієнтами з додатковими витратами в короткостроковій перспективі. Невідповідність критеріям F2 вплине на роботу організації та задоволеність клієнтів. Невідповідність критеріям F1 позначиться на конкурентоспроможності організації.

Остаточна оцінка логістичної системи підприємства чи фірми надається після закінчення аудиту:

- оцінка «А»: організація суттєво перевищує мінімальні вимоги і може вважатися такою, що повністю або майже відповідає стандартам світового рівня;
- оцінка «В»: організація має недоліки в окремих галузях, що може негативно вплинути на задоволеність клієнтів. Для ліквідації цих недоліків необхідно розробити план дій щодо коригування ситуації, за період, який не перевищує 3-х місяців;
- оцінка «С»: організація має недоліки за одним або більш важливими критеріями. За такої умови необхідно розробити план дій для запобігання серйозним або тривалим проблемам для клієнтів.

Процес аудиту складається з трьох основних блоків:

1. Анкетування персоналу за допомогою анкет заздалегідь визначеної форми, що включає питання, які мають бути адресовані фахівцям конкретних сфер діяльності (стратегічний менеджмент, постачання, збут, транспорт та склад, ІТ-забезпечення, управління людськими ресурсами, управління якістю та виробництвом).

2. Інтерв'ювання персоналу для уточнення будь-яких аспектів діяльності організації, труднощі щодо яких з'явилися на етапі анкетування.

3. Аудит «на місці», тобто дослідження локальних нормативно-правових актів, спостереження за найважливішими бізнес-процесами, аудит інформаційних систем та вивчення їхнього функціоналу.

У ході цієї роботи бажано проводити анкетування керівників середньої ланки управління організацією, використовуючи питання з першого розділу опитувального листа MMOG/LE M-7 «Бачення та стратегія». Якщо оцінка системи стратегічного планування та бачення логістики підприємства на основі методики MMOG/LE M-7 складає «С», це означає досить низький рівень ефективності здійснення процесів планування та контролінгу. А з огляду на це керівництву необхідно виконати відповідні дії, що описані вище.

Висновки. Дослідження показують, що наведена методика MMOG/LE M-7 є дієвим інструментом для загального оцінювання організацій і, зокрема для здійснення

аудиту їхньої ЛД. Проте, це євроамериканська практика. На вітчизняних підприємствах така методика не використовується. Однак на неї слід звернути увагу вітчизняним топ-менеджерам, бо на її ефективність вказує позитивний досвід у зарубіжних країнах. Останній засвідчує необхідність запровадження використання даної методики при проведенні логістичного аудиту на українських підприємствах.

Ключові слова: методика ММОГ/LE М-7, стандарти, логістична діяльність.

Список використаних джерел

1. Алькема В. Г., Кириченко О. С., Філатов С. А. *Логістичний консалтинг : навч. посіб. Київ: ВНЗ «Університет економіки та прав «КРОК», 2020. 360 с.*
2. Сумець О. М. *Теоретико-методологічні засади логістичної діяльності підприємства агропродовольчого комплексу : монографія. Харків : Друкарня Мадрид, 2015. 544 с.*
3. Сумець О. М. *Логістичні витрати підприємств оліє-жирової галузі : формування та оцінювання : монографія. Харків : Вид-во НУА, 2017. 243 с.*
4. Чухрай Н. І., Гірня О. Б. *Основні аспекти аудиту логістики в системі менеджменту. URL: http://vlp.com.ua/files/17_27.pdf (дата звернення 20.11.2022).*
5. *Antologiya BCG. [Anthology of BCG. Controlling multi-divisional business]. URL: <https://www.bcgperspectives.com/> (дата звернення 20.11.2022).*
6. *Boston Konsalting Group [The Boston Consulting Group]. URL: <https://www.bcgperspectives.com/9> (дата звернення 20.11.2022).*